

D E C I Z I E

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursurile declarate de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei și Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari, împotriva Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei și a fost menținută hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriai Orhei, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La 13 august 2018, Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, cu privire la anularea ordinului nr. 40 din 11 mai 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, anularea ordinului nr. 168 din 20 iunie 2018 „Cu privire la concediere”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, restabilirea în funcția de educatoare în cadrul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la muncă începând cu data de 20 iunie 2018 și până la data restabilirii în câmpul muncii, precum și încasarea în mod solidar, din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, a sumei de 20000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată (f.d. 2-3).

În motivarea acțiunii reclamanta Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari, a susținut că la 02 ianuarie 1981, și-a început activitatea în funcția de educatoare în cadrul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, iar la 15 august 2002, a semnat contractul individual de muncă pe durată nedeterminată.

Reclamanta a susținut că pe parcursul activității sale în cadrul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, nu i-au fost aplicate sancțiuni disciplinare și nu a avut situații de conflict cu colegii de lucru și cu părinții copiilor.

Reclamanta a indicat că după ce a decis să participe la concursul pentru ocuparea funcției de director al Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, actualul director a început să manifeste o atitudine ostilă față de reclamantă, ignorând în mod nejustificat activitățile pe care reclamanta le desfășura cu copiii și făcându-i observații nejustificate, chiar obraznice.

Reclamanta a specificat că grupa de copii în care muncea ca educatoare se numește „Albinuța”, iar în primăvara anului 2018, urma să prezinte rezultatele evaluării copiilor din grupa sa, care în anul 2018, trebuiau să înceapă frecventarea școlii.

Reclamanta a declarat că deși a prezentat în termen rezultatele acestei evaluări, prin ordinul nr. 40 din 11 mai 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare.

Reclamanta a afirmat că până la data depunerii cererii de chemare în judecată, a solicitat eliberarea copiilor autentificate ale rapoartelor de evaluare a copiilor din grupa pregătitoare „Albinuța”, precum și actul care confirmă stabilirea termenelor exacte pentru educatori în scopul prezentării rezultatelor monitorizării copiilor, însă a recepționat doar o parte a actelor solicitate, după intervenția Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei.

În continuare, reclamanta a menționat că la 04 iunie 2018, urma să primească noi copii în grupă, fiind aduși 6 copii de aproximativ 3 ani în intervalul orelor 08⁰⁰-09¹⁵, majoritatea cărora erau agitați, plâneau și se despărțeau cu greu de mamele lor.

Reclamanta a precizat că ultimul copil adus a fost Denis Iurcu, care plângea foarte tare, iar mama lui a rămas cu el încă vreo 10 minute, încercând să-l liniștească.

Reclamanta a notat că după aceasta, l-a luat pe Denis Iurcu în brațe, încercând să-i abată atenția și să-l liniștească.

Reclamanta a punctat că într-o altă grupă se afla fratele mai mare al lui Denis Iurcu, Vlad Iurcu, unde a plecat reclamanta cu Denis Iurcu în brațe, însă acesta nu se calma.

Reclamanta a relevat că mai apoi, a plecat cu Denis Iurcu la sora medicală, care l-a fel a încercat să-l liniștească, însă fără succes.

Reclamanta a evidențiat că l-a dus pe Denis Iurcu și în grupa sanitară, arătându-i lucruri noi, iar în acel timp, directorul grădiniței și primarul com. Persecina, r-nul Orhei, au dat buzna în încăpere, primarul certând-o pe reclamantă din motiv că aceasta striga la Denis Iurcu.

Reclamanta a reliefat că directorul grădiniței și primarul nu au dorit să asculte explicațiile reclamantei, iar ca rezultat, prin ordinul nr. 168 din 20 iunie 2018 „Cu privire la concediere”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, a fost

concediată din funcția de educatoare în cadrul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei.

Reclamanta a subliniat că prin emiterea ordinelor respective, pe care le-a considerat ilegale, a fost supusă unui stres enorm, fiindu-i afectată reputația profesională pe care a clădit-o de-a lungul anilor prin muncă asiduă în domeniul educației copiilor, continuând să aibă o stare de frustrare, înjosire și umilință.

În ședința de judecată din 22 octombrie 2018, reprezentantul reclamantei Elena Ursachi, avocatul Liliana Bînzari, a înaintat o cerere prin care a precizat că solicită încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la muncă în perioada 20 iunie 2018 – 22 octombrie 2018 în sumă de 29156,74 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 7042,25 de lei (f.d. 71-72; 90-91).

Totodată, reclamanta Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari, a susținut că în ordinul nr. 40 din 11 mai 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, nu se face trimitere la nicio normă de drept concretă pe care ar fi încălcat-o reclamanta, nefiind clar în ce anume constă abaterea disciplinară.

În continuare, reclamanta a menționat că în drept, ordinul nr. 168 din 20 iunie 2018 „Cu privire la concediere”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, este întemeiat pe dispozițiile art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, iar în fapt – pe alegația că ar fi aplicat violență psihică față de copilul Daniel Iurcu.

Reclamanta a declarat că nu l-a supus pe copilul Daniel Iurcu violenței psihice, iar conform Ghidului pentru cadrele didactice de la grupele de creșă, aprobat la Consiliul Național pentru Curriculum prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 71 din 05 septembrie 2017, este indicat ca în grupă să fie primit 1-2 copii noi în săptămână, pentru a-i deprinde treptat pe fiecare cu grupa, personalul și ceilalți copii.

Aici, reclamanta a reiterat că la 04 iunie 2018, urma să primească noi copii în grupă, fiind aduși 6 copii de aproximativ 3 ani în intervalul orelor 08⁰⁰-09¹⁵, majoritatea cărora erau agitați, plângeau și se despărțeau cu greu de mamele lor.

Totodată, reclamanta a menționat că deși în prima zi Daniel Iurcu era foarte agitat, treptat acesta s-a acomodat, suportând mai ușor despărțirea de mama sa, însă directorul grădiniței și primarul com. Persecina, r-nul Orhei, nu au ținut cont de aceste circumstanțe.

În ședința de judecată din 12 februarie 2019, reprezentantul reclamantei Elena Ursachi, avocatul Liliana Bînzari, a înaintat o cerere prin care a precizat că solicită încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la muncă în perioada 20 iunie 2018 – 12 februarie 2019 în sumă de 55258,60 de lei (f.d. 102-103; 114-115).

Prin hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Ursachi împotriva Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară și a ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a anulat ordinul nr. 40 din 11 mai 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, prin care educatorul Elena Ursachi a fost sancționată disciplinar cu mustrare. S-a anulat ordinul nr. 168 din 20 iunie 2018 „Cu privire la concediere”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii”

din sat. Peresecina, r-nul Orhei, prin care cadrul didactic Elena Ursachi a fost concediată din funcția deținută. S-a restabilit Elena Ursachi în câmpul muncii, în funcția de educator la Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei. S-a încasat în beneficiul Elenei Ursachi, în mod solidar din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, salariul mediu pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 21 iunie 2018 – 15 februarie 2019, în sumă de 55986,70 de lei. S-a încasat în beneficiul Elenei Ursachi, în mod solidar din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, suma de 10000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral. S-au încasat în beneficiul Elenei Ursachi, în mod solidar din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, cheltuielile de judecată în sumă de 42,25 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru corespondența poștală și 7000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. A fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Ursachi împotriva Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, în partea încasării sumei de 10000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral (f.d. 128-138).

La 01 martie 2019, Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, a declarat apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d. 121-122).

La 01 martie 2019, Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei, a declarat apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d. 123-124).

Prin decizia din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și de Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei și a fost menținută hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d. 169-184).

La 30 septembrie 2019, Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, a declarat recurs împotriva deciziei din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia și a hotărârii din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari (f.d. 191-197).

În motivarea recursului, recurenta Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, a susținut că în esență, instanța de apel și-a asumat rolul de apărător al Elenei Ursachi, ignorând faptul că însăși Elena Ursachi a recunoscut că a recepționat solicitările de prezentare a explicațiilor privind rezultatele monitorizării copiilor și lipsa de la Consiliul pedagogic din 27 aprilie 2018, precum și că nu a prezentat în termen rezultatele monitorizării copiilor.

Mai mult, recurenta a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în acord cu prevederile art. 208 alin. (1) din Codul muncii, Elenei Ursachi i-au fost solicitate explicațiile de rigoare încă la data de 27 aprilie 2018, și doar repetat – la data de 07 mai 2018.

În continuare, recurenta a indicat că instanța de apel nu a aplicat corect prevederile Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 270 din 08 aprilie 2014, deoarece cazul de violență psihică

aplicat de cadrul didactic față de discipol nu este inclus în lista cazurilor care urmează a fi raportat de către directorul instituției de învățământ.

La 21 octombrie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatelor Elena Ursachi și Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei, copia cererii de recurs depuse de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, împotriva deciziei din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 209).

La 31 octombrie 2019, intimata Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari, a depus referință la recursul declarat de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, solicitând considerarea acestuia ca inadmisibil (f.d. 211-212).

Intimata Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei, nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei.

La 30 septembrie 2019, Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei, a declarat recurs împotriva deciziei din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia și a hotărârii din 15 februarie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central, precum și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari (f.d. 200-206).

În motivarea recursului, recurenta Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei, a susținut că în esență, instanța de apel și-a asumat rolul de apărător al Elenei Ursachi, ignorând faptul că însăși Elena Ursachi a recunoscut că a recepționat solicitările de prezentare a explicațiilor privind rezultatele monitorizării copiilor și lipsa de la Consiliul pedagogic din 27 aprilie 2018, precum și că nu a prezentat în termen rezultatele monitorizării copiilor.

Mai mult, recurenta a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în acord cu prevederile art. 208 alin. (1) din Codul muncii, Elenei Ursachi i-au fost solicitate explicațiile de rigoare încă la data de 27 aprilie 2018, și doar repetat – la data de 07 mai 2018.

În continuare, recurenta a indicat că instanța de apel nu a aplicat corect prevederile Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 270 din 08 aprilie 2014, deoarece cazul de violență psihică aplicat de cadrul didactic față de discipol nu este inclus în lista cazurilor care urmează a fi raportat de către directorul instituției de învățământ.

Totodată, recurenta a menționat că prima instanță nu și-a motivat sub nicio formă soluția privind încasarea sumelor bănești în mod solidar din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, fapt pe care Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei, l-a invocat în cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, însă instanța de apel, contrar prevederilor art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu s-a expus asupra argumentului respectiv.

La 21 octombrie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatelor Elena Ursachi și Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, copia cererii de recurs depuse de Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei, împotriva deciziei din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 209).

Intimatele Elena Ursachi și Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Primăria com. Persecina, r-nul Orhei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil conchide că la materialele cauzei este anexată fișa de însoțire nr. 9162, în care este indicat că la 30 iulie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentelor Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăria com. Persecina, r-nul Orhei, copia deciziei integrale din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 185).

Însă, la materialele cauzei nu sunt anexate avizele de primire de către Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și de către Primăria com. Persecina, r-nul Orhei, a copiei deciziei integrale din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Drept urmare, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursurile au fost declarate de către Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăria com. Persecina, r-nul Orhei, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Cod de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 27 noiembrie 2019, a considerat admisibile recursurile declarate de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăria com. Persecina, r-nul Orhei și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune necesitatea respingerii recursului declarat de către Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, admiterii recursului declarat de către Primăria com. Persecina, r-nul Orhei și casării parțiale a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii pretențiilor formulate de Elena Ursachi împotriva Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei cu privire la încasarea în mod solidar din contul Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei a salariului mediu pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 21 iunie 2018 – 15 februarie 2019, în sumă de 55986,70 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei, a cheltuielilor poștale în sumă de 42,25 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acestor pretenții formulate de Elena Ursachi împotriva Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe urmează a fi menținute fără modificări, pentru motivele ce succed.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Iar, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile

atacate cu recurs; să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În speță, Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, cu privire la anularea ordinului nr. 40 din 11 mai 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, anularea ordinului nr. 168 din 20 iunie 2018 „Cu privire la concediere”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, restabilirea în funcția de educatoare în cadrul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, încasarea în mod solidar, din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei despăgubirea pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 21 iunie 2018 – 12 februarie 2019 în mărime de 55258,60 de lei, cheltuielile poștale în sumă de 42,25 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7000 de lei, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 20000 de lei.

Prin hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Ursachi împotriva Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară și a ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a anulat ordinul nr. 40 din 11 mai 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, prin care educatorul Elena Ursachi a fost sancționată disciplinar cu mustrare. S-a anulat ordinul nr. 168 din 20 iunie 2018 „Cu privire la concediere”, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, prin care cadrul didactic Elena Ursachi a fost concediată din funcția deținută. S-a restabilit Elena Ursachi în câmpul muncii, în funcția de educator la Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei. S-a încasat în beneficiul Elenei Ursachi, în mod solidar din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, salariul mediu pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 21 iunie 2018 – 15 februarie 2019, în sumă de 55986,70 de lei. S-a încasat în beneficiul Elenei Ursachi, în mod solidar din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, suma de 10000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral. S-au încasat în beneficiul Elenei Ursachi, în mod solidar din contul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și al Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, cheltuielile de judecată în sumă de 42,25 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru corespondența poștală și 7000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. A fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Ursachi împotriva Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, în partea încasării sumei de 10000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral (f.d. 128-138).

Soluția primei instanțe a fost contestată cu apel de către Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăria com. Persecina, r-nul Orhei.

În urma judecării cauzei în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 02 iulie 2019, a respins apelurile declarate de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și de Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei și a menținut hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d. 169-184).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, deși la examinarea cauzei au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, soluția instanței de apel în sensul adoptat nu poate fi menținută, fiind rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Așadar, din actele și lucrările cauzei se atestă cert că în temeiul contractului individual de muncă nr. 5 din 15 august 2002, încheiat între Grădinița de copii ”Mugurașii”, din sat. Peresecina, r-nul Orhei, și Ursachi Elena, ultima a fost angajată în funcția de educator (f. d. 5).

Conform ordinului nr. 40 din 11 mai 2018, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii”, Fratea Zinaida, Elenei Ursachi, educatoarea grupei pregătitoare „Albinuța” i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, în temeiul art. 206 alin.(1) lit. b) din Codul Muncii, din motiv că nu a prezentat în termenul stabilit informația despre rezultatele monitorizării copiilor de 6-7 ani, care a dus la întârzierea prezentării datelor la DGE Orhei (f. d. 37).

Iar, în temeiul ordinului nr. 168 din 20 iunie 2018, emis de directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii”, Fratea Zinaida, Elena Ursachi a fost concediată din funcția care o deținea, începând cu data de 20 iunie 2018 (f. d. 39).

În conformitate cu art. 206 Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) avertismentul;
- b) mustrarea;
- c) mustrarea aspră;
- d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit.g)-r)).

Legislația în vigoare poate prevedea pentru unele categorii de salariați și alte sancțiuni disciplinare.

Se interzice aplicarea amenzilor și altor sancțiuni pecuniare pentru încălcarea disciplinei de muncă.

Pentru aceeași abatere disciplinară nu se poate aplica decât o singură sancțiune.

La aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.

Conform art. 208 alin. (1) Codul muncii, pînă la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Art. 210 Codului muncii, prevede că, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu:

- a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii;
- b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată;
- c) organul în care sancțiunea poate fi contestată.

Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare, cu excepția sancțiunii disciplinare sub formă de concediere conform art.206 alin.(1) lit.d) care se aplică cu respectarea art.81 alin.(3), se comunică salariatului, sub semnătură, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unității (filială, reprezentanță, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate – în termen de cel mult 15 zile lucrătoare și produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare poate fi contestat de salariat în instanța de judecată în condițiile art. 355.

Așadar, raportând prevederile legale citate supra la circumstanțele cauzei, instanța de recurs conchide că instanțele ierarhic inferioare corect au concluzionat că angajatorul Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei i-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de muștrare Elenei Ursachi, contrar prevederilor art. 208 Codul muncii, or la materialele cauzei lipsesc careva probe care să confirme că angajatorul a efectuat o anchetă de serviciu, în cadrul căreia ar fi solicitat de la salariața Elena Ursachi explicații cu privire la fapta comisă.

La cest capitol, instanța de recurs învederează că solicitările directorul Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii”, Fratea Zinaida din 27 aprilie 2018 și 07 mai 2018 adresate salariatei Elena Ursachi privind acordarea explicații referitor la fapta comisă (f.d. 35, 36), nu sunt pertinente și concludente, or acesta confirmă doar intenția angajatorului de a solicita explicații de la salariat și nicidecum faptul că ultimei într-adevăr i-a fost adusă la cunoștință adresările date.

Mai mult ca atât, deși recurenții insistă că aceste solicitări au fost aduse la cunoștința salariatei, aceste circumstanțe nu sunt confirmate prin careva probe confirmative, totodată la materialele cauzei lipsește proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților, prin care să confirme că salariața Elena Ursachi a refuzat de a prezenta explicațiile cerute.

În continuare, instanța de recurs reține ca fiind corect argumentul instanțelor ierarhic inferioare că ordinul nr. 40 din 11 mai 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care Elenei Ursachi i-a fost aplicată secțiunea disciplinară sub formă de muștrare, contravine și normei imperative prevăzute în art. 210 alin.(1) lit. b) și c) din Codul Muncii, or în acesta nu este indicat termenul și organul la care poate fi contestată sancțiunea disciplinară.

Pe cale de consecință, Colegiul lărgit conchide că, atât prima instanță, cât și instanța de apel corect au concluzionat că angajatorul Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei contrar prevederilor legale reglementate de legislația muncii a emis ordinul nr. 40 din 11 mai 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care educatorul Elena Ursachi a fost sancționată disciplinar cu muștrare.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră întemeiată și legală soluția instanțelor ierarhic inferioare cu privire la anularea ordinului Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei nr. 168 din 20 iunie 2018 „Cu privire la concediere”, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 86 alin. (1) lit. g și n) Codul muncii, concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive: g) încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar; n) aplicarea, chiar și o singură dată, de către un cadru didactic a violenței fizice sau psihice față de discipoli (art. 301).

Conform art. 301 alin. (1) lit. n) Codul muncii, pe lângă temeiurile generale prevăzute de prezentul cod, contractul individual de muncă încheiat cu cadrele didactice poate înceta pe următoarele temeiuri suplimentare: aplicare, chiar și o singură dată, a violenței fizice sau psihice față de discipoli (art.86 alin.(1) lit. n)).

Conform ordinului Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei nr. 168 din 20 iunie 2018 „Cu privire la concediere”, angajatorul a indicat ca temei de drept al aplicării secțiunii disciplinare sub formă de concediere art. 86 alin. (1) lit. g și art. 86 alin. (1) lit. n) Codul muncii.

Cu referire la temeiul de concediere prevăzut în art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, Colegiul lărgit consideră întemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare că temeiul de drept menționat supra nu își găsește aplicare în prezenta speță, deoarece salariața Elena Ursachi nu admis încălcarea repetată a disciplinei muncii pe parcursul unui an de zile.

Referitor, la al doilea temei temeiul de concediere - art. 86 alin. (1) lit. n) din Codul muncii, instanța de recurs conchide că, angajatorul contrar prevederilor art. 89 alin. (2) Codul muncii, nu a probat legalitatea și temeinicia eliberării din serviciu a salariatei Elena Ursachi, și nici nu a demonstrat faptul pretensei violenței psihologice aplicată de către salariată asupra discipolului său.

Suplimentar, instanța de recurs conchide că angajatorul nu a respectat dispozițiile Instrucțiunii privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, aprobate prin hotărârea Guvernului nr. 270 din 04 aprilie 2014 și ordinului Ministerului Educației nr. 77 din 22 februarie 2013, referitoare la procedura de înregistrare și examinare a cazului de violență, iar ca urmare probele prezentate în susținerea concluziei că Elena Ursachi, la 04 iunie 2018 a aplicat violența psihică asupra copilului minor xxxxx, nu sunt suficiente pentru a constata circumstanțele invocate de angajator.

Cu atât mai mult că, în conformitate cu prevederile art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În această conjunctură, instanța de recurs conchide că argumentele recurenților cu privire la legalitatea și temeinicia odințelor de aplicare a sancțiuni disciplinare, sunt neîntemeiate și vin în contradicție cu cele expuse supra.

La fel, sunt nefondate argumentele recurenților precum că instanța de apel nu a aplicat corect prevederile Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistență și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 270 din 08 aprilie 2014, din motiv că cazul de violență psihică aplicat de cadrul didactic față de discipol nu este inclus în lista cazurilor care urmează a fi raportat de către directorul instituției de învățământ, deoarece aceasta rezultă din interpretarea eronată a normelor stipulate în Instrucțiunea sus citată, cât și ordinul Ministerului Educației nr. 77 din 22 februarie 2013.

Cu toate acestea, instanța de recurs conchide că instanțele ierarhic inferioare eronat au admis parțial acțiunea depusă de Elena Ursachi și împotriva Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei, or potrivit art. 90 Codul muncii, cel care este obligat să repare prejudiciul cauzat salariatului în cazul restabilirii la locul de muncă ca urmare a eliberării nelegitime a acestuia de la serviciu, este angajatorul.

La caz, contractul de individual de muncă nr. 5 din 15 august 2002, stabilește indubitabil că angajator al salariatei Elena Ursachi este doar Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei.

Astfel, Colegiul concluzionează că instanțele ierarhic inferioare au determinat în mod eronat debitorul obligației de achitare a despăgubirii pentru absența forțată de la muncă, a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral, concomitent fiind interpretată eronat instituția obligațiilor solidare, care prevede că obligația este solidară în cazul în care o prestație este datorată de doi sau mai mulți debitori, iar creditorul are dreptul să ceară oricărui codebitor executarea integrală a prestației (art. 530 Cod civil în redacția anului 2018).

Prin urmare, ținând cont de cele expuse supra, Colegiul lărgit conchide că decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond în partea încasării în mod solidar și de la Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei în beneficiul Elenei Ursachi a salariului mediu pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 21 iunie 2018 – 15 februarie 2019, în sumă de 55986,70 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei, a cheltuielilor poștale în sumă de 42,25 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 de lei este neîntemeiat și urmează a fi casată în această parte cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acestor pretenții ca fiind neîntemeiate, în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe urmează a fi menținute fără modificări.

Fața de cele ce preced și având în vedere faptul că, circumstanțele cauzei au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei, de a admite recursul declarat de Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei și a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în sensul expus supra.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Grădinița de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Peresecina, r-nul Orhei.

Se admite recursul declarat de Primăria com. Peresecina, r-nul Orhei.

Se casează parțial decizia din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în partea admiterii pretențiilor formulate de Elena Ursachi împotriva Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei cu privire la încasarea în mod solidar din contul Primăriei com. Peresecina, r-nul Orhei a salariului mediu pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 21 iunie 2018 – 15 februarie 2019, în sumă de 55986,70 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei, a cheltuielilor poștale în sumă de 42,25 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 de lei, în cauza civilă la cererea

de chemare în judecată depusă de Elena Ursachi, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari, împotriva Grădiniței de copii nr. 3 „Mugurașii” din sat. Persecina, r-nul Orhei, și Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei, cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, și în această parte se pronunță o hotărâre nouă prin care:

Se resping ca fiind neîntemeiate pretențiile înaintate de Elena Ursachi împotriva Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei cu privire la încasarea în mod solidar din contul Primăriei com. Persecina, r-nul Orhei în beneficiul Elenei Ursachi a salariului mediu pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 21 iunie 2018 – 15 februarie 2019, în sumă de 55986,70 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei, a cheltuielilor poștale în sumă de 42,25 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 de lei.

În rest, decizia din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, se mențin fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

Nina Vascan